

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE OUVRANT LA PROCEDURE D'INSCRIPTION SUR LA LISTE DE SAUVEGARDE COMME MONUMENT DE LA FACADE PRINCIPALE ET DES TOITURES DE L'ANCIEN CINEMA "L'AEGIDIUM", AINSI QUE CERTAINES PARTIES INTERIEURES DU BATIMENT SIS PARVIS SAINT-GILLES 18 A SAINT-GILLES.

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING HOUDENDE OPENING VAN DE PROCEDURE TOT INSCHRIJVING OP DE BEWAARLIJST ALS MONUMENT VAN DE VOORGEVEL EN DE BEDAKINGEN VAN DE VOORMALIGE BIOSCOOP "L'AEGIDIUM", EVENALS VAN EEN AANTAL DELEN BINNENIN HET GEBOUW GELEGEN SINT-GILLISVOORPLEIN 18 TE SINT-GILLIS.

Le Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Vu l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, notamment les articles 7 et 8;

Gelet op de ordonnantie van 4. maart 1993 inzake het behoud van het onroerende erfgoed, inzonderheid de artikels 7 en 8;

Sur proposition du Ministre de la Région de Bruxelles-Capitale ayant les Monuments et les Sites dans ses attributions;

Op voorstel van de Minister van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest belast met Monumenten en Landschappen;

Après en avoir délibéré,

Na beraadslaging,

A R R E T E :

B E S L U I T :

Article 1. - Conformément aux dispositions des articles 7 et 8 de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier, nous autorisons l'ouverture de la procédure d'inscription sur la liste de sauvegarde comme monument, en raison de sa valeur artistique et esthétique précisée dans la notice annexée au présent arrêté, de la façade principale et des toitures de l'Aegidium ainsi qu'à l'intérieur, de la cage d'escalier et du foyer au 1er étage, de la salle mauresque et de la salle Louis XV également au 1er étage du bâtiment sis Parvis Saint-Gilles, 18 à Saint-Gilles, connu au cadastre de Saint-Gilles, 1ère division, section B, 3ème feuille, parcelles 154 d4 et 154 h4.

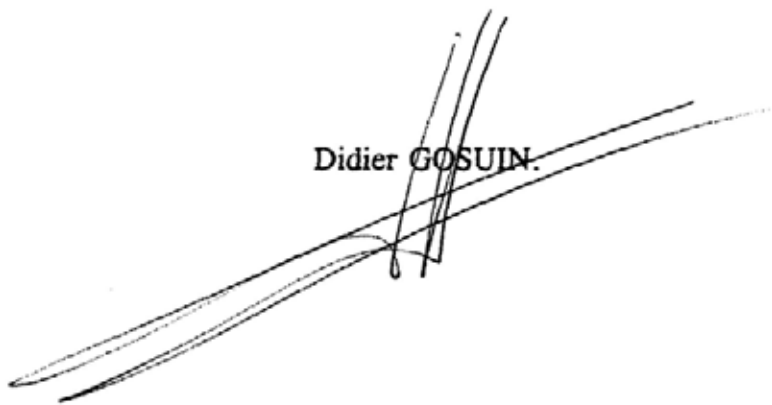
Bruxelles, le 21/2/95.

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Charles PICQUE

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé du Logement, de l'Environnement, de la Conservation de la Nature et de la Politique de l'Eau.

Didier GOSUIN.

Artikel 1. - Overeenkomstig de bepalingen van de artikels 7 en 8 van de ordonnantie van 4 maart 1993 inzake het behoud van het onroerend erfgoed beslissen wij de procedure aan te vangen tot inschrijving op de bewaarlijst als monument, omwille van haar artistieke en esthetische waarde, zoals nader bepaald in de nota bijgevoegd aan het besluit, van de voorgevel en de bedakingen van het Aegidium, evenals van het interieur, van het trappenhuis en de foyer op de 1ste verdieping, de moorse zaal en de Lodewijk XV-zaal eveneens op de 1ste verdieping van het gebouw gelegen Sint-Gillisvoorplein, bekend ten kadaster te Sint-Gillis, 1ste afdeling, sectie B, 3de blad, percelen 154 d4 en 154 h4.

Brussel, 21/2/95.

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

De Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud en Waterbeleid.

REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

ARRETE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE OUVRANT LA PROCEDURE D'INSCRIPTION SUR LA LISTE DE SAUVEGARDE COMME MONUMENT DE LA FACADE PRINCIPALE ET DES TOITURES DE L'ANCIEN CINEMA "L'AEGIDIUM", AINSI QUE CERTAINES PARTIES INTERIEURES DU BATIMENT SIS PARVIS SAINT-GILLES 18 A SAINT-GILLES.

DESCRIPTION SOMMAIRE ET JUSTIFICATION DE L'INTERET SELON L'ARTICLE 2, §1er DE L'ORDONNANCE DU 4 MARS 1993

Vu pour être annexé à l'arrêté du
212195

Le Ministre-Président du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale,

Le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé du Logement, de l'Environnement, de la Conservation de la Nature et de la Politique de l'Eau.

BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

BESLUIT VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING HOUDENDE OPENING VAN DE PROCEDURE TOT INSCHRIJVING OP DE BEWAARLIJST ALS MONUMENT VAN DE VOORGEVEL EN DE BEDAKINGEN VAN DE VOORMALIGE BIOSCOOP "L'AEGIDIUM", EVENALS VAN EEN AANTAL DELEN BINNENIN HET GEBOUW GELEGEN SINT-GILLISVOORPLEIN 18 TE SINT-GILLIS.

BEKNOPTE BESCHRIJVING EN MOTIVERING VAN HET BELANG VOLGENS HET ARTIKEL 2, 1ste § VAN DE ORDONNANTIE VAN 4 MAART 1993.

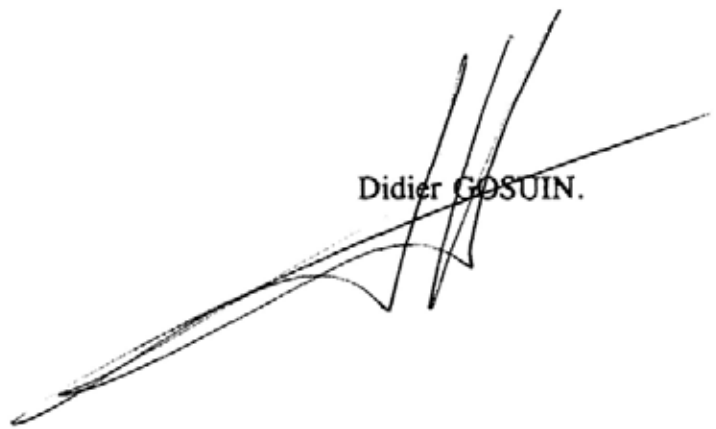
Gezien om bij het besluit van 212195 gevoegd te worden.

De Minister-Voorzitter van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering,

Charles PICQUE

De Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Huisvesting, Leefmilieu, Natuurbehoud en Waterbeleid.

Didier GOSUIN.

PROPOSITION D'INSCRIPTION SUR LA LISTE DE SAUVEGARDE

Monument:

Commune: Saint-Gilles

Dénomination: l'Aegidium

Adresse: Parvis Saint-Gilles, 18

Référence cadastrale: Cadastre de Saint-Gilles, 1ère Division, Section B, 3ème feuille, parcelles 154 H4 et 154 D4.

Description sommaire:

Datant de 1905, bâtiment de style éclectique à tendance neo-classique, de quatre niveaux et cinq travées.

Couronné d'un auvent, r.d.ch. en pierre bleue. Etages marquées par les trois travées centrales en avancée. Baies rectangulaires ou arc surbaissé. Balcon à garde-corps métallique continu reliant les ouvertures centrales. Bâtière à la mansart piquée de cinq lucarnes à fronton triangulaire.

A l'intérieur:

Cage d'escalier et palier du 1er étage:

Menant aux deux salles du 1er étage (salle de bal et salle mauresque), cage d'escalier en marbre et palier du 1er étage combinant les styles Louis XV (putti...), Art Nouveau (paons...) et Art Déco (appliques lumineuses...). Accentuant la richesse du décor, des médaillons avec putti, des paons, des guirlandes de fleurs... ornent les murs. La large verrière ovale du plafond et le jeu des miroirs créent une atmosphère particulière à l'endroit.

Le pavement est une mosaïque géométrique florale du début du XXe s. à dominante bleue, assortie aux tonalités ambiantes.

Salle de spectacle au décor mauresque:

Salle presque rectangulaire avec pan de mur oblique encadrant les doubles portes d'entrée. L'étage est clôturé par un balcon répétitif. Celui-ci est légèrement incurvé et forme avec ses avancées un U jusqu'à l'avant de la scène. Des consoles travaillées par des arcs polylobés reprennent le jeu des arcatures trilobées qui encadrent les miroirs disposés le long des murs du rez-de-chaussée. Elles alternent avec des colonnettes engagées, au chapiteau islamisant et dont la patine imite le marbre.

Le plafond est garni de caissons à motif arabisant dont ceux du centre sont à claire-voie pour une meilleure aération. De nombreux abat-jour suspendus éclairent la salle.

Le plancher est un parquet en bois à double et triple bâtons rompus.

La décoration , particulièrement luxuriante, se réfère au répertoire islamo-mauresque (entrelacs, coquilles, palmettes, corniche de mouquarnaes, carrés inscrits dans un cercle, frise géométrique, motifs de pavements décoratifs maghrébins, écriture pseudo-coufique).

Salle de bal, décor Louis XV

Malgré sa construction récente (1956), la salle de bal de style Louis XV est particulièrement attrayante par ses miroirs et sa décoration murale (coquilles, entrelacs).

Intérêt présenté par le bien selon les critères définis à l'article 2,1° de l'ordonnance du 4 mars 1993 relative à la conservation du patrimoine immobilier:

Intérêt artistique et esthétique:

Situé à un endroit important de la commune de Saint-Gilles, auparavant riche en salles de spectacle, bâtiment construit en 1905, portant successivement les noms d'Egedium, de Diamant Palace (1913) et d'Aegidium (nouvellement orthographié) en 1936. Ce bâtiment est plusieurs fois réaménagé (1913, 1931, 1933 et 1936) sans perdre son cachet original. En 1956, la salle de bal Louis XV est rajoutée par les architectes J. HENDRICKX et Y. STEVENS. Comme l'indique la Rétine de plateau dans son inventaire des Cinémas à Bruxelles, la salle de spectacle au décor mauresque constitue un témoignage rare et exceptionnel d'un décor constitué d'une variante arabisante de l'Art Nouveau. Agrémentée de miroirs et de boiseries, la décoration occupe le moindre espace disponible. Elle puise avec une réelle fantaisie dans le répertoire islamo-mauresque.

Malgré sa construction plus récente, la salle de bal est particulièrement attrayante avec son décor Louis XV constitué de boiseries à coquilles, d'entrelacs et de miroirs aux formes chatoyantes.

Reliant ces deux salles, la cage d'escalier et le palier du 1er étage se distinguent par leur éclectisme combinant dans un foisonnement de détails les styles Art Nouveau, Art Déco et Louis XV.

Le complexe de l'Aegidium mérite son inscription sur la liste de sauvegarde par l'exceptionnel richesse de son répertoire décoratif où se mélangent tout en gardant une certaine homogénéité, les styles les plus variés.

La protection de la façade avant et des toitures du cinéma se justifie par la cohérence stylistique et urbanistique avec l'ensemble des immeubles du Parvis Saint-Gilles.

VOORSTEL TOT INSCHRIJVING OP DE BEWAARLIJST

Monument:

Gemeente: Sint-Gillis

Naam: Aegidium

Adres: Sint-Gillisvoorplein, 18

Kadastrale gegevens: Kadaster te Sint-Gillis, 1ste afdeling, Sectie B,
3de blad, percelen 154 H4 en 154 D4.

DEKNOPTE BESCHRIJVING:

Daterend uit 1905, gebouw in eclectische stijl met neo-classicistische inslag, bestaande uit vier bouwlagen en vijf traveeën.

Onderste bouwlaag in arduin, bekroond met een afdak. De verdiepingen vallen op door de drie vooruitspringende middentraveeën. De openingen zijn rechthoekig of steekboogvormig.

Balkon met continue borstwering welke de centrale openingen verbindt. Mansardezadeldak waarin vijf daklichten met driehoekig fronton.

Interieur:**Trappenhuis en overloop van de eerste verdieping:**

Uitgevend op de twee zalen van de eerste verdieping (balzaal en Moorse zaal), trappenhuis met marmeren trap en overloop van de eerste verdieping in verschillende stijlen:

Lodewijk XV (putti...), Art Nouveau (pauwen...) en Art Deco (wandkandelaars...). Om de rijkdom aan ornamenten nog beter te doen uitkomen werden de muren versierd met médaillons met putti, pauwen, bloemenslingers.... Het groot ovaal raam in de zoldering en het lichtspel van spiegels scheppen een atmosfeer die eigen is aan de plaats.

De bevloering is een geometrische bloemenmozaïek van het begin van de XXe eeuw met blauw als hooftkleur passend bij de omringende kleurschakeringen.

Toneelzaal met Moors decor:

Zaal die bijna rechthoekig is, met een schuine wand waarin de dubbele ingangsdeuren zijn ingewerkt. De verdieping is omringd door een reeks van zich herhalende balkon. Het balkon is lichtjes omgebogen en loopt met zijn uitsprongen in U-vorm uit tot voor het toneel. Consoles, bewerkt met meerlobbige bogen hernemen het spel van de klaverbladvormige bogenrij die de spiegels omlijsten die werden aangebracht aan de muren van het gelijkvloers. Zij wisselen af met kleine ingewerkte zuilen met islamiserende kapitelen, waarvan het patina marmer nabootst.

De zoldering is opgesmukt met siervlakken waarin arabiserende motieven. De middenste vlakken zijn open om een betere verluchting te bekomen. Talrijke hangende lichtkronen met lampekappen zorgen voor de verlichting van de zaal.

De bevloering bestaat uit een houten parket met dubbel en drievoudig visgraatpatroon.

De uitzonderlijk weelderige versiering verwijst naar het Islamitische en Moors repertorium (vlechtwerk, schelpen, palmetten, specifieke kroonlijsten mouquarnaes, cirkels waarin een vierkant, geometrische friezen, maghrebinaanse versieringsmotieven in de bevloering, pseudo-oud-Arabisch schrift).

Balzaal, decor Lodewijk XV:

Ondanks de recente constructie ervan (1956) is de balzaal in Lodewijk XV-stijl bijzonder fraai door zijn spiegels en muurversieringen (schelpen, vlechtwerk).

Belang van het monument volgens artikel 2, paragraaf 1, bepaald in de Ordonnantie van 4 maart 1993, inzake het behoud van het onroerend erfgoed:

Artistieke en esthetische waarde:

Gelegen op een belangrijke plaats in de gemeente Sint-Gillis, vroeger rijk aan toneelzalen.

Dit gebouw werd opgetrokken in 1905, en droeg achtereenvolgens de naam van Egedium, Diamant Palace (1913) en uiteindelijk Aegidium (nieuwe schrijfwijze) in 1936.

Het gebouw werd meerdere malen omgebouwd (1913, 1931, 1933, 1936) zonder daarbij zijn oorspronkelijke stempel te verliezen. In 1956 wordt de balzaal er aan toegevoegd door de architecten J. HENDRICKX en Y. STEVENS.

Zoals aangegeven door "La Réine de plateau" in de inventaris van de bioscopen in Brussel, is de toneelzaal met Moorse versieringen een zeldzame en uitzonderlijke getuige van een decor bestaande uit een gearabiseerde variatie van de Art Nouveau-stijl.

Opgevoerd door spiegels en houten lambrizing wordt de ruimte gekarakteriseerd door een drukke versiering die zeer fantasierijk is, geput uit het Islamo-Moorse repertorium.

Ondanks de recente constructie is de balzaal zeer aantrekkelijk met zijn Lodewijk XV-decor bestaande uit houtbekleding waarop schelpen, vlechtwerk... en spiegels met glinsterende vormen.

Het trappenhuis en de overloop van de eerste verdieping die de verbinding met deze twee zalen vormt, onderscheiden zich door hun eclectisme waar zij een gewemel van details spruitend uit de verschillende stijlen Art Nouveau, Art Deco en Lodewijk XV verenigen.

Het Aegidium-complex dient op de bewaarlister ingeschreven te worden om zijn uitzonderlijke rijkdom aan versiering waar alles zich mengt maar waar toch een zekere homogeniteit van de meest uiteenlopende stijlen behouden blijft.

De vrijwaring van de voorgevel en de bedaking van de cinema is verantwoord onwille van de stylistische en stedenbouwkundige coherentie van het geheel der gebouwen op het Sint-Gillis voorplein.